

Het laatste jaarverslag Openbaar Ministerie (1986) dat eind 1987 verscheen maakt melding van het vervolg. Op justitie wordt gewerkt aan het reserveren van gelden op de begroting voor het oprichten van financiële onderzoeksteams per politieregio. Ook op wetgevingsgebied is men druk bezig de voorstellen van de werkgroep te bestuderen, zonder dat er evenwel aanduidingen bestaan van concrete voorstellen of een tijdschema terzake.

J. Vervaele

Armoede en bestaansonzekerheid. Het armoedebat: benaderingen, begrippen, metingen, Koning Boudewijnstichting, 1987, 87 p.

Dit rapport van de Koning Boudewijnstichting kan wellicht het best omschreven worden als een inleiding voor de leek in de stand van het wetenschappelijk onderzoek naar het verschijnsel armoede in België. De auteurs onderscheiden twee hoofdthema's. Onder een eerste titel wordt het armoede-onderzoek in België behandeld, onder een tweede komt de armoede als maatschappelijk fenomeen aan bod. Uit het historisch overzicht onthouden we dat, ondanks het feit dat ons land in de negentiende eeuw een pioniersrol speelde bij het systematiseren van gegevens (o.a. De Keverberg, Quetelet, Ducpétiaux) en de analyse van armoede als sociaal probleem, de aandacht ervoor geleidelijk wegebde. Actuele onderzoeken door historici uitgevoerd brengen slechts partiële, in tijd en ruimte beperkte gegevens aan het licht.

De exploratie van het verschijnsel armoede in de verzorgingsstaat en recente onderzoeken ernaar zien zich gesteld tegenover complexe methodologische problemen, waaronder het absolute en relatieve aspect, het bepalen van armoedegrens-methodes, de keuze en het wegen van indicatoren. De vierde wereldbeweging tenslotte brengt een nieuwe dimensie aan, welzijnswerkers worden geconfronteerd met de multi-aspectuele deprivatie die hun cliënten kenmerkt.

Het tweede deel omschrijft armoede als maatschappelijk verschijnsel: er worden enkele perspectieven uitgetekend die bij de opbouw van een model in rekening moeten worden genomen. Vervolgens geven de auteurs een overzicht van het meest recente bronnenmateriaal dat bij de studie van armoede kan geconsulteerd worden en het geheel wordt afgerond met de weergave van enkele recente onderzoeksresultaten en een bibliografisch overzicht.

Naar mijn mening moet deze publikatie vooral als een kennismaking met de problematiek van armoede worden beschouwd en in die zin voldoet ze grotendeels. Meer moeite ondervindt men als lezer met de lay-out: gewoonlijk is slechts één zijde van de pagina's bedrukt maar soms staat er een bibliografisch overzicht op de blancobladzijde en ook treft het niet altijd overzichtelijk gebruik van verschillende lettertypes.

Inhoudelijk worden methodologische bemerkingen en onderzoeksresultaten niet altijd duidelijk gescheiden wat de leesbaarheid bemoeilijkt.

Tenslotte blijft een belangrijke conclusie bij indien men niet reeds vroeger tot deze vaststelling was gekomen: het onbreekt in dit land op een schromelijke wijze aan bruikbaar elementair statistisch materiaal. In de mate dat aan dit 'structureel' probleem geen afdoende oplossing wordt gegeven vertrekt elke on-

derzoeker met de bezwarende handicap het a.b.c. van zijn studie-object zelf te moeten construeren.

Wim Depreeuw

R. Levy, *Du suspect au coupable: le travail de police judiciaire*, Genève, 1987

Dit boek is de laatste publikatie in de rij van de *Collection Déviance et Société* en is ook nu weer een realisatie van het C.E.S.D.I.P. (Centre de recherches sociologiques sur le droit et les institutions pénales) van het Franse Ministerie van Justitie.

Ook in Frankrijk is het sociologisch politieonderzoek bijna onbestaande. Vandaar dat het empirisch onderzoek van Levy over de gerechtelijke politie meer dan aandacht verdient. Sprekend is al dat de andere politiediensten helemaal niet toegankelijk bleken te zijn voor wetenschappelijk onderzoek.

Methodologisch is dit empirisch onderzoek gebaseerd op een kwantitatieve en kwalitatieve aanpak. Voor het kwantitatieve onderzoek is uitgegaan van de processen-verbaal, waarbij de dossiers werden weerhouden die tegen vermoedelijke daders werden doorgestuurd naar het O.M. (in 1980) en door de gerechtelijke politie van drie bepaalde arrondissementen van Parijs werden behandeld (wat impliceert dat het alleen misdaden en wanbedrijven betreft). De gerechtelijke politie bestaat in feite uit drie niveaus: de wijkcommissariaten (hier 10), de territoriale brigades (hier 1) en de gespecialiseerde brigades, bijvoorbeeld de anti-drugbrigade (hier niet behandeld). Het kwantitatieve onderzoek steunt in hoofdzaak op interviews met politiemensen en magistraten en observatieverslagen.

Op basis van dit materiaal poogt de onderzoeker zich een beeld te vormen van hoe de O.M.-input (de dossiers die bij het O.M. binnenkomen) door het politiewerk zijn tot stand gekomen en wat voor factoren daarbij een rol hebben gespeeld.

In een eerste hoofdstuk wordt ingegaan op het in werking treden van de politie-interventie. Hierbij wordt uitvoerig gekeken naar de wijze van vatting (proactief en reactief) en de eventuele relatie met de ophelderingsgraad. De auteur komt tot de volgende resultaten: op het geheel van politiedossiers is het proactief aandeel laag, wanneer het echter over dossiers gaat waarbij van vermoedelijke daders sprake is is het proactief aandeel iets hoger dan de helft. Dit kan deels worden verklaard door het feit dat tips door vaste politieinformanten als proactief worden beschouwd. Er is dus een positieve relatie tussen ophelderingsgraad en proactief politieoptreden. Verder wordt ingegaan op de sociale condities van de wijze van politievatting, zoals de zichtbaarheid van het strafbaar gedrag en de discretionaire bevoegdheid van de politie. Zo leidt slechts een miniem gedeelte van het politiewerk tot vaststelling van strafbare feiten en monden deze lang niet altijd uit in processen-verbaal (cf. het gebruik van het notitieregister). De relatie tussen de politievatting en de ophelderingsgraad kan ook per misdrijfgroep specifiek worden ingevuld. Enerzijds is er de groep misdrijven die bijna uitsluitend proactief wordt vastgesteld (smaad aan de politie, wapenbezit, proxenitisme...) en dus een hoge ophelderingsgraad kent. Anderzijds is er de groep misdrijven die bijna altijd reactief worden vastgesteld (diefstal b.v.) en die